

STREDNÁ LESNÍCKA ŠKOLA V PREŠOVE A JEJ PREDCHODKYNE

Vyššia lesnícka škola v Banskej Štiavnici a Štátna dvojiročná horárska škola v Liptovskom Hrádku zabezpečovali dlhé roky prípravu lesníkov aj pre východné Slovensko. Na rozdiel od nich, ktoré sa historicky rozvíjali v jednom mieste, prešovská lesnícka škola zaznamenala niekoľko rozvojových i lokálnych fáz. Prvú lesnícku školu na východnom Slovensku založili v Jelšave pod názvom Štátna horárska škola. Škola bola otvorená 4. marca 1946. Prvými frekventantmi tejto školy boli československí frontoví vojaci a partizáni, pre ktorých zriadili 5-mesačný kurz, ktorý mal úroveň horárskej školy. Prvým riaditeľom školy sa stal Július Dalmády, k učiteľom patrili predovšetkým Ján Králik. Mesto Jelšava vyhradila škole 2909 ha mestských lesov pre praktický výcvik žiakov. V roku 1950 sa zmenil názov školy na Štátnu lesnícku školu, túto však už 30. 6. 1951 zrušili a inventár bol presťahovaný do Štátnej lesníckej školy v Humennom.

Štátna horárska škola v Jelšave nemohla pokryť požiadavky rozsiahlej oblasti východného Slovenska. Tak vznikla požiadavka preloženia Štátnej horárskej školy zo Žarnovice do Humenného. Škola mala byť umiestnená v kaštieli grófa Andrásyho. Riadne vyučovanie na Štátnej horárskej škole v Humennom sa začalo ešte v októbri 1946. Prvým riaditeľom SHŠ bol Elemír Rexa. V roku 1950 sa zmenil názov školy na Lesnícku školu v Humennom. Učebný plán a osnovy sa nezmenili. Lesnícka škola v Humennom ukončila svoju činnosť školským rokom 1950/51. Absolventi SHŠ a LŠ v Jelšave a Humennom sa veľmi dobre osvedčili predovšetkým vo funkciách horárov, lesníkov, technikov poľesia a vo veľkej miere aj ako vedúci poľesia.

V septembri 1951 zaznamenávame vznik stredného lesníckeho školstva v Liptovskom Hrádku i v Humennom. Je to významný medzník v histórii lesníckeho školstva na Slovensku, pretože dovtedy bola Štátna vyššia lesnícka škola v Banskej Štiavnici jedinou strednou školou na Slovensku, ktorá nestačila pokryť požiadavky dopytu lesníckej prevádzky. Avšak o krátku dobu - v roku 1952 armáda prejavila záujem o kaštieľ v Humennom pre vojenské účely a tak bol nákladnými autami školský inventár prevezený do Remetských Hámrov. Nový školský rok 1952/53 bol otvorený začiatkom septembra v priestoroch krásneho kaštieľa. Pre školu a internát slúžili priestory kaštieľa grófa Ladislava Szeché-

nyho a jeho americkej manželky Gladys Vanderbilt. Kaštieľ aj ostatné budovy sa nachádzali v starostlivo udržiavanom parku. Táto idyla, však tiež nemala dlhého trvania. V noci z 31. 1. na 1. 2. 1956 vypukol v kaštieli zničujúci požiar, počas obdobia polročných prázdnin. Už v skorých ranných hodinách bol celý kaštieľ pohltý plameňmi. Vďaka operatívne riešeniu nepriaznivej situácie sa podarilo v pomerne krátkom čase zabezpečiť premiestnenie vyše 100 žiakov všetkých ročníkov už neexistujúcej školy do sesterských škôl v Liptovskom Hrádku a v Banskej Štiavnici. Žiakov 1. a 2. ročníka umiestnili do ITS v L. Hrádku a žiakov 3. a 4. ročníka do Lesníckej technickej školy v B. Štiavnici.

V školskom roku 1956/57 sa intenzívne hľadajú priestory pre lesnícku technickú školu v regióne východného Slovenska. Definitívne rozhodnutie padlo o umiestnení ITS v Lipovciach, okres Prešov. Lesnícku technickú školu v Lipovciach zriadili 1. 9. 1957 rozhodnutím dislokačnej komisie Zboru povereníkov. Školu umiestnili v objektoch bývalej Krajskej politickej školy pre funkcionárov národných výborov v Lipovciach. Všetky objekty školy a DM boli umiestnené v zrubových budovách vzdialených asi 2 km od dedín Lipovce a Šindliar. Od 1. septembra 1957 sa otvoril 1. ročník lesníckej majstrovskej školy na Sigorde, okres Prešov. Škola bola umiestnená v budove bývalej lesníckej učňovskej školy, ktorá bola postavená v roku 1950 pre výchovu lesných robotníkov.

V roku 1958 sa definitívne rozhodlo o výstavbe školy v Prešove a koncom augusta 1964 boli objekty odovzdané do užívania. Slávnostné otvorenie nového školského roku 1964/65 sa uskutočnilo 3. septembra 1964 v telocvični školy. V Prešove sa začína sa písať nová história lesníckeho školstva na východnom Slovensku. Prvým riaditeľom školy sa stal Imrich Lipovský, ktorý prešiel vo funkcii zo školy v Lipovciach. Potrebný počet učební, kabinetov, telocvičňa, ale aj veľmi dobré ubytovacie priestory hneď od začiatku prispeli k rozvoju školy. Dochádza k spojeniu bývalej Strednej lesníckej technickej školy Lipovce a Lesníckej majstrovskej školy Sigord. LMS Sigord ukončila svoju činnosť 30. 6. 1964, kedy bola pričlenená ku SLTŠ Prešov. Aj keď úroveň absolventov z Remetských Hámrov a Lipoviec bola veľmi dobrá, v Prešove postupne dochádzalo k zvyšovaniu teoretickej, ale aj praktickej prípravy absolventov. Podstatne sa zlepšila kvalifikovanosť učiteľov, úroveň školy v Prešove sa pomerne rýchlo začala približovať k úrovni sesterských škôl v Liptovskom Hrádku a v Banskej Štiavnici.

Dnes po všetkých peripetiách, ktoré zažili lesníckej školy na východnom Slovensku možno konštatovať, že dnešná prešovská Stredná odborná škola lesnícka patrí k silnej trojici tejto kategórie lesníckych škôl na Slovensku.

Ing. Viliam Stockmann, CSC.